

Հայաստանի Հանրապետություն
Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողով

2023-2025

ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԻ

ԵՎ 2023

ԹՎԱԿԱՆԻ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՅՏ

1. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ ՆԱԽՈՐԴՈՂ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ ՀԱՏՎԱԾՈՒՄ

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) պետական ինքնավար մարմին է, որն ապահովում է տնտեսական գործունեության ազատությունը, ազատ տնտեսական մրցակցությունը, բարեխիղճ մրցակցության և ձեռնարկատիրության զարգացման համար անհրաժեշտ միջավայրը և իրականացնում է սպառողների շահերի պաշտպանությունը:

Հանձնաժողովի առջև դրված խնդիրներն են՝

- ձեռնարկատիրության զարգացման և սպառողների շահերի պաշտպանության նպատակով տնտեսական մրցակցության պաշտպանում ու խրախուսում,
- բարեխիղճ և ազատ մրցակցության համար անհրաժեշտ միջավայրի ապահովում,
- հակամրցակցային գործունեության կանխարգելում, սահմանափակում և նախազգուշացում,
- տնտեսական մրցակցության պաշտպանության նկատմամբ վերահսկողություն:

Հանձնաժողովն իրեն վերապահված լիազորություններն իրականացնելիս, ինչպես նաև այլ լիազորությունների իրականացման ժամանակ նորմատիվ կարգավորում սահմանելիս ընդունում է ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտեր: Իր առանցքային լիազորությունների շրջանակներում, այն է՝ խախտումների կանխում, բացահայտում և պատասխանատվության միջոցի կիրառում և մրցակցային միջավայրի վերահսկողություն, Հանձնաժողովն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները.

- հաստատում է տնտեսական մրցակցությանն առնչվող խորհրդատվական բնույթ կրող ուղեցույցներ,
- իրազեկում է հանրությանը տնտեսական մրցակցությանն առնչվող հարցերի մասին,
- տալիս է պարզաբանումներ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին օրենսդրության կիրառման հետ կապված հարցերի վերաբերյալ,

- օրենքով նախատեսված դեպքերում տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին կամ դրանց պաշտոնատար անձանց գործողության, գործարքի կամ իրավական ակտի նախագծի վերաբերյալ ընդունում է եզրակացություն,

- տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին կամ դրանց պաշտոնատար անձանց տալիս է զգուշացում այն գործողությունների և (կամ) վարքագծի վերաբերյալ, որոնք կարող են հանգեցնել տնտեսական մրցակցության կանխմանը, սահմանափակմանը, արգելմանը կամ անբարեխիղճ մրցակցության գործողությանը կամ վնասել սպառողների շահերը,

- իրականացնում է ոլորտային ուսումնասիրություն,

- հարուցում է տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ և օրենքը խախտելու համար տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և նրանց պաշտոնատար անձանց ենթարկում է պատասխանատվության՝ հանձնարարելով իր կողմից սահմանված ժամկետում շտկել խախտումը և հետագայում բացառել այն,

- օրենքին հակասող գործողությունները կամ վարքագիծը դադարեցնելու միջնորդությամբ դիմում է պետական մարմնի կամ դրա պաշտոնատար անձի վերադասին, իսկ վերադաս չունենալու դեպքում՝ պետական մարմնին կամ դրա պաշտոնատար անձին:

- իրականացնում է վերահսկողություն տնտեսական մրցակցության պաշտպանության օրենսդրության պահպանման նկատմամբ,

- իրականացնում է վերահսկողություն Հանձնաժողովի որոշման կատարման (պահպանման) նկատմամբ:

Հանձնաժողովը 2019 թվականի ընթացքում ակտիվ մասնակցել է միջազգային համաժողովների, սեմինարների, ամրապնդել է միջազգային կառույցների և արտերկրի գործընկերների հետ համագործակցությունը՝ մրցակցության զարգացմանը խոչընդոտող արդի խնդիրների քննարկման, միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան մոտեցումներ որդեգրելու, կադրային ներուժի հզորացման, կարողությունների զարգացման և որակավորման բարձրացման, միջազգային փորձի ուսումնասիրության և առաջավոր փորձի ներդրման, երկկողմ ու բազմակողմ հարաբերությունների ընդլայնման ուղղություններով:

2019 թվականի ընթացքում Հանձնաժողովն ընդունել է 225 որոշում, հարուցվել է ընդհանուր թվով 145 վարչական վարույթ: Հարուցված վարչական վարույթների ընթացքում կիրառվել է 49 պատասխանատվության միջոց:

2020 թվականին մշակվել է ««Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի և շուրջ 20 հարակից օրենքների նախագծերի ծավալուն փաթեթ: Նախագծերի փաթեթն Ազգային ժողովի կողմից ընդունվել և ուժի մեջ է մտել 2021 թվականի մայիսի 31-ին: Նոր փոփոխությունների արդյունքում նախորդ ՄԺԾԾ ժամանակահատվածում ներդրվել են ոլորտը կարգավորող մի շարք նորամուծություններ, որոնք ուղղված են եղել նպաստելու կանխատեսելի և արդյունավետ վարչարարության իրականացմանը՝ ի շահ տնտեսավարող սուբյեկտի, պետության և քաղաքացու: 2020 թվականին մեկնարկել է Հանձնաժողովի ներքին գործառույթների թվայնացման գործընթացը, իրականացվել են էլեկտրոնային համակարգի մշակման ու ներդրման աշխատանքներ, որոնց ավարտը նախատեսվել է 2022 թվականը: Էլեկտրոնային գործիքակազմի ներդրմամբ հնարավորություն է տրվել քաղաքացիներին և տնտեսավարող սուբյեկտներին դիմել Հանձնաժողով նաև առցանց եղանակով, այդ թվում՝ ներկայացնել հաշվետվություններ, ստանալ ծանուցումներ, տեղեկատվություն իրենց առնչվող վարույթների ընթացքի վերաբերյալ, ծանոթանալ տվյալ գործի շրջանակում առկա փաստաթղթերին:

2020 թվականի ընթացքում Հանձնաժողովն ընդունել է 408 որոշում, հարուցվել է ընդհանուր թվով 237 վարչական վարույթ: Հարուցված վարչական վարույթների ընթացքում կիրառվել է 138 պատասխանատվության միջոց:

2020 թվականին մշակվել է ուղեցույց խոշոր առևտրային ցանցերի ներկայացուցիչների համար կաթնամթերքի իրացման փուլում սպառողների մոլորության, անբարեխիղճ մրցակցության հնարավոր դրսևորումների կանխարգելման նպատակով, որը մասնավորապես վերաբերում է կաթնային յուղի փոխարինիչով մթերքները կաթնային մթերքներից առանձին ցուցադրելուն:

Հանձնաժողովի հայեցողական լիազորությունների շրջանակն առավել հստակեցնելու համար 2021 թվականի ընթացքում ընդունել է շուրջ 20 ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտեր, որոնց ընդունման նպատակն է նպաստել Հանձնաժողովի

նոր որակի և ավելի թափանցիկ գործունեությանը, սահմանել հայեցողության իրացման կանխատեսելի չափանիշներ, ինչպես նաև ստեղծել տնտեսական գործունեության ազատության, ազատ տնտեսական մրցակցության, բարեխիղճ մրցակցության և ձեռնարկատիրական գործունեության զարգացման համար անհրաժեշտ միջավայր և սպառողների շահերի պաշտպանության համար առավել արդյունավետ կառուցակարգեր և ընթացակարգեր:

2021 թվականի ընթացքում Հանձնաժողովն ընդունել է 395 որոշում, հարուցվել է ընդհանուր 148 վարչական վարույթ: Հարուցված վարչական վարույթների ընթացքում կիրառվել է 111 պատասխանատվության միջոց: 2021 թվականների ընթացքում Հանձնաժողովի կողմից բացահայտվել է անբարեխիղճ մրցակցության գործողության 83, գերիշխող դիրքի չարաշահման 6, հակամրցակցային համաձայնության 1, համակենտրոնացման հայտարարագրման 28, չհայտարարագրված համակենտրոնացումների 11 դեպք: Հանձնաժողովը 2021 թվականին իրականացրել է 5 ոլորտային ուսումնասիրություն:

2019-2021թթ. հանդիպումներ են տեղի ունեցել խոշոր առևտրային ցանցերի և մատակարարների և մի շարք այլ ոլորտների տնտեսավարող սուբյեկտների հետ արդյունավետ երկխոսությունը ապահովվելու և տնտեսական մրցակցության պաշտպանության օրենսդրության հնարավոր խախտումների կանխարգելման նպատակով: Քաղաքացիական հասարակության և բիզնես ոլորտի ներկայացուցիչների հետ համագործակցությունը խորացնելու և ընդլայնելու նպատակով աշխատանքներ են իրականացվել Հանձնաժողովին կից ստեղծված տնտեսական մրցակցության հարցերով հասարակական խորհրդի հետ համատեղ:

2. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԹԻՐԱԽՆԵՐԸ ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ

Հանձնաժողովի գործունեության գլխավոր նպատակակետը քաղաքացու բարօրությունն է, տնտեսության զարգացումը և երկրի առաջընթացը: Հանրային շահի առաջնայնության գաղափարը դրվում է որոշումների կայացման հիմքում:

Հիմք ընդունելով տնտեսական մրցակցության իրավիճակի վերլուծության արդյունքում բացահայտված հիմնախնդիրները՝ տնտեսական մրցակցության իրավիճակի վերլուծության և վերահսկողության իրականացման գործընթացում 2023-2025 թվականներին իրագործման համար Հանձնաժողովը սահմանել է հետևյալ նպատակները.

- սոցիալական նշանակություն ունեցող պարենային և ոչ պարենային նշանակության 15 ապրանքային շուկաների (ոլորտների) մրցակցային իրավիճակի գնահատման ուսումնասիրություն, ուսումնասիրության ամփոփ արդյունքների հրապարակում,

- պետական մարմինների և Հանձնաժողովի միջև տեղեկատվության փոխանակման գործընթացի արդյունավետության բարձրացման և սեղմ ժամկետներում անհրաժեշտ տեղեկատվության ստացման նպատակով այլ պետական մարմինների էլեկտրոնային բազաներին հասանելիության ապահովում,

- տնտեսական մրցակցության օրենսդրական հարցերում հասարակության տեղեկացվածության ապահովման աջակցություն, քարոզչությանն ուղղված աշխատանքների ուժեղացում,

- պետական օժանդակության տրամադրման նկատմամբ Հանձնաժողովի կողմից վերահսկողության իրականացում՝ ապրանքային շուկաներում մրցակցության սահմանափակման, կանխման կամ արգելման բնույթի խախտումների բացառման նպատակով,

- Հանձնաժողովի գործունեության արդյունքում ստացված տեղեկատվության, ինչպես նաև կայացված որոշումների, ապրանքային շուկաների ուսումնասիրությունների ամբողջացման, համակարգման ու թվայնացման նպատակով էլեկտրոնային բազաների ստեղծում ու Հանձնաժողովի աշխատակիցների՝ այդ բազաներին հասանելիության ապահովում,

- ՀՀ կառավարության, նախարարությունների, գերատեսչությունների և այլ շահագրգիռ մարմինների հետ մրցակցային արդյունավետ քաղաքականության ոլորտում համատեղ գործողությունների իրականացում:

Հանձնաժողովը, ելնելով իր հիմնական առաքելությունից, իրականացնում է ոլորտային ուսումնասիրություններ, որի նպատակն է բացահայտել ոլորտում մրցակցային

իրավիճակը, տնտեսական մրցակցության հնարավոր կանխման, սահմանափակման, արգելման և (կամ) սպառողների շահերի հնարավոր վնասման դեպքերը, մրցակցային իրավիճակի վրա ազդող այլ պայմանները: Ուսումնասիրության շրջանակում Հանձնաժողովը, ըստ անհրաժեշտության, հատկորոշում է ապրանքային շուկայի սահմանները, որոշում է ապրանքային շուկայի սուբյեկտների կազմը, ապրանքային շուկայի ծավալները, տնտեսավարող սուբյեկտների մասնաբաժինները, ապրանքային շուկայի կենտրոնացվածության աստիճանը, ուսումնասիրում է համապատասխան իրավական ակտերը, պարզում է ապրանքային շուկա մուտքի խոչընդոտների առկայությունը, ինչպես նաև ուսումնասիրում է ոլորտին կամ ապրանքային շուկային առնչվող այլ հանգամանքներ, որոնք կարող են ընդհանուր մրցակցային իրավիճակի, տնտեսական մրցակցության հնարավոր կանխման, սահմանափակման, արգելման և (կամ) սպառողների շահերի հնարավոր վնասման դեպքերի վերաբերյալ եզրահանգումներ կատարելու հնարավորություն տալ:

Ուսումնասիրության նպատակով ապրանքային շուկա ընտրելիս Հանձնաժողովը հաշվի է առնում հետևյալ հանգամանքները.

- ապրանքային շուկայի կենտրոնացվածության աստիճանը,
- նվազագույն սպառողական զամբյուղում տվյալ ապրանքի տեսակարար կշիռը,
- տվյալ ապրանքային շուկայում մրցակցության օրենսդրության խախտումների ռիսկայնության համեմատաբար բարձր մակարդակը, այդ թվում՝ Հանձնաժողովի կողմից տվյալ ապրանքային շուկայում արձանագրված խախտումների առկայությունը,
- զանգվածային լրատվամիջոցներում առկա հրապարակումները, որոնք հուշում են տվյալ ապրանքային շուկայում առկա հնարավոր հակամրցակցային երևույթների մասին,
- ապրանքային շուկաների էական ազդեցությունը Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության ճյուղերի, արտադրության, արտահանման ուղղությունների, մրցունակության վրա,
- համապատասխան դիմումների առկայությունը տվյալ ապրանքային շուկայում ուսումնասիրություններ իրականացնելու, իրավախախտումներ բացահայտելու ուղղությամբ և այլ դեպքերում:

Հանձնաժողովը 2019 թվականից յուրաքանչյուր տարի իրականացնում է լայն սպառում ունեցող պարենային և ոչ պարենային նշանակության ապրանքների և ծառայությունների 5 ոլորտի/ապրանքային շուկայի ուսումնասիրություն, որը կազմում է 5 տարվա համար նախատեսված 25 ապրանքային շուկաների 20 տոկոսը:

Ուսումնասիրության արդյունքում բացահայտելով ոլորտում/ապրանքային շուկայում առկա խնդիրները, բացերը և առաջարկելով լուծումներ շուկայի ուղղակի կամ անուղղակի կարգավորման համար՝ Հանձնաժողովը հաջորդ տարիներին անդրադառնում է նույն ապրանքային շուկաներին՝ տնտեսության մրցակցային վիճակի բարելավման և Հանձնաժողովի գործունեության արդյունավետությունը գնահատելու համար:

Հանձնաժողովը տնտեսական մրցակցության իրավիճակը գնահատելու համար իրականացնում է 100 հատ ուսումնասիրություններ՝ Հայաստանի Հանրապետությունում արդյունավետ մրցակցային միջավայրի ձևավորման և տնտեսական մրցակցության պաշտպանության օրենսդրության դրույթների պահպանման նկատմամբ ընթացիկ հսկողություն իրականացնելու նպատակով:

3. ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ

	Գերակա ծախսային ուղղությունները ՄԺԾԾ ժամանակահատվածի համար			Հիմնավորումներ
	2023	2024	2025	

1	Տնտեսական մրցակցության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների իրականացում	Հանձնաժողովը նպաստում է ՀՀ կառավարության գործունեության միջոցառումների ծրագրով ստանձնած պարտավորությունների և գերակա խնդիրների իրականացմանը, ինչպես նաև ապահովում է ազատ և բարեխիղճ մրցակցության համար անհրաժեշտ միջավայրի ստեղծումը:
2	«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքում և մի շարք օրենքներում կատարված փոփոխությունների և լրացումների հիման վրա նորմատիվ իրավական ակտերի լրամշակում և նոր նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունում	Հանձնաժողովի որոշումների հիմնավորվածության բարձրացման առումով՝ «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի խախտումների վերաբերյալ ապացույցների ձեռքբերման և ամրապնդման մեխանիզմների ընդարձակում, հակամրցակցային գործունեության կանխարգելման, սահմանափակման և նախազգուշացման առումով, մենաշնորհ կամ գերիշխող դիրքի չարաշահման կանխման առումով մենաշնորհ կամ գերիշխող դիրք ունեցող տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից գների չհիմնավորված բարձրացման, իջեցման կամ պահպանման և այլ չարաշահումների հայտնաբերման գործուն մեխանիզմների սահմանում, «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենսդրության կիրարկման արդյունավետության բարձրացման նպատակով նորմատիվ իրավական ակտերի մշակում և (կամ) գործող նորմատիվ իրավական ակտերի կատարելագործում:
3	Ապրանքային շուկաներում «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության	Փոքր և միջին ձեռնարկությունների ֆինանսական և ներդրումային, նորարարական և արտաքին տնտեսական, գործարար տեղեկատվական, խորհրդատվական և ուսուցողական ծառայություններից օգտվելու հնարավորությունների ընդլայնում:

	մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված չարաշահումների սահմանափակումը, կանխումը, արգելումը, ձեռնարկատիրության զարգացման նպաստումը	
4	Միջազգային համանման կառույցներին ինտեգրվելը և փորձի փոխանակումը	Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության իրավական համակարգի զարգացման նպատակով միջազգային փորձագետների, ԵԱՏՄ և ԵՄ մրցակցային մարմինների հետ ակտիվ համագործակցությունը ծրագրված աշխատանքների իրականացման համար հանդիսանում է անհրաժեշտ գործոն:

9. ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

2021 թվականին «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանություն» ծրագրի ճշտված պլանը կազմել է 537795,1 հազ.դրամ, ֆինանսավորումը՝ 530243,9 հազ. դրամ, դրամարկղային ծախսերը՝ 529476,7 հազ. դրամ:

Հանձնաժողովի 2022 թվականի հաստատված բյուջեն կազմում է 544269,6 հազ. դրամ:

2023-2025թթ. միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրով կանխատեսվում է համապատասխանաբար՝ 548685,1 հազ. դրամ (2023թ), 553641,5 հազ. դրամ (2024թ), 557843,5 հազ. դրամ (2025թ):

2023-2025 թվականների համար «Աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ» հոդվածով նախատեսված ծախսի կանխատեսման հիմքում դրված են Հանձնաժողովի հաստիքային միավորներից յուրաքանչյուրի գծով անհատական հաշվարկները, ինչպես նաև հաշվի է առնվել քաղաքացիական ծառայության պաշտոն զբաղեցնող անձանց աշխատավարձերի բնականոն աճը:

Պարգևատրումների և խրախուսումների ընդհանուր գումարը չի գերազանցում աշխատավարձի ֆոնդի 30%-ը:

«Էներգետիկ ծառայություններ» հոդվածով կանխատեսվող ծախսի հաշվարկները կատարվել են՝ հաշվի առնելով էլեկտրաէներգիայի սակագնի փոփոխությունը և նախորդ տարվա փաստացի ծախսը, որի չափը պայմանավորված էր եղանակային անկանխատեսելի պայմաններով և Հանձնաժողովի կողմից վարձակալված տարածքի մի մասում գազով անբավարար ջեռուցմամբ:

«Ապահովագրական ծախսեր» հոդվածով նախատեսվում է Հանձնաժողովի ծառայողական ավտոմեքենաների ապահովագրություն:

ՀՀ կառավարության 2020 թվականի հունիսի 25-ի N 1061-Ն որոշմամբ Հանձնաժողովին ամրացված 1634,8 քառ. մետր շենքի տարածքը ՀՀ կառավարության 2020 թվականի նոյեմբերի 27-ի N 1896-Ն որոշմամբ հանձնվել է մեկ այլ պետական մարմնի, իսկ նոր տարածք Հանձնաժողովին դեռևս չի հատկացվել, ինչի արդյունքում առաջացել է ներկայիս գործունեության տարածքի վարձակալության ժամկետը երկարաձգելու անհրաժեշտություն: «Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն» հոդվածով ծախսը պլանավորվել է վարձակալվող տարածքի մակերեսի և նախորդ տարվա պայմանագրային արժեքի հիման վրա:

Հանձնաժողովի ներկայացրած գործուղումների քանակը հիմնավորվում է տարեկան կտրվածքով ստացված հրավերների, միջազգային կառույցներին որպես անդամ հանդիսանալու և օտարերկրյա մրցակցային մարմինների հետ երկկողմ և բազմակողմ գործընկերության շրջանակներում տարբեր միջազգային միջոցառումներին մասնակցելու կարևորությամբ: Վերոնշյալ համաժողովներին մասնակցությունը հնարավորություն է ընձեռում մասնակից լինել միջազգային տնտեսական մրցակցության ոլորտում առկա հիմնախնդիրների լուծման գործընթացին, խթանել մրցակցության օրենսդրության

կիրարկման մեխանիզմները, միջազգային հանրությանը ծանոթացնել Հանձնաժողովի՝ վերջին տարիների ձեռքբերումներին, ինչպես նաև ստանալ մրցակցության քաղաքականության կիրարկման ոլորտում նոր գիտելիքներ և փորձ:

«Համակարգչային ծառայություններ» հոդվածով նախատեսվել են Մալբերի էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգի, 1C Հանրային հատված հաշվապահական ծրագրի սպասարկման, հոսթինգի և այլ համացանցային ծառայություններ:

Առաջնորդվելով «Քաղաքացիական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածով՝ քաղաքացիական ծառայողներն իրավունք ունեն բարելավելու և պարտավոր են բարելավել իրենց մասնագիտական գիտելիքները և կոմպետենցիաները շարունակական մասնագիտական զարգացման սկզբունքի վրա հիմնված վերապատրաստումներին մասնակցելու միջոցով: Համապատասխան մարմինները պարտավոր են ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները վերապատրաստումները կազմակերպելու և այդ վերապատրաստումներին քաղաքացիական ծառայողների մասնակցությունն ապահովելու համար: Մասնագիտական գիտելիքների վերաբերյալ վերապատրաստումները կազմակերպում է համապատասխան մարմինը, տվյալ դեպքում Հանձնաժողովը: Վերապատրաստման կարիքները գնահատվում են քաղաքացիական ծառայողի տարեկան կատարողականի գնահատմանը զուգընթաց: Տարեկան կատարողականի գնահատականը երկու կիսամյակների կատարողականների գնահատականների միջին թվաբանականն է: Ըստ ՀՀ առաջին փոխվարչապետի 2019 թվականի հունվարի 9-ի «Քաղաքացիական ծառայողների վերապատրաստման կարգը, վերապատրաստում իրականացնող կազմակերպություններին ներկայացվող հիմնական չափանիշները, կրեդիտների սահմանման հիմնական սկզբունքները, կարիքները գնահատելու և անհատական ծրագիր կազմելու, ինչպես նաև համապատասխան մարմնի վերապատրաստման ծրագիր կազմելու, միջազգային հավաստագրերի ճանաչելիության սկզբունքները, տեսակները սահմանելու մասին» N 2-Ն որոշման 1-ին կետի 18-րդ ենթակետի՝ երկու տարի անընդմեջ իր մեղքով վերապատրաստման անհատական ծրագրով հաստատված կրեդիտները չստանալու դեպքում քաղաքացիական ծառայողի լիազորությունները դադարում են: Վերոնշյալով պայմանավորված՝ «Աշխատակիցների

մասնագիտական զարգման ծառայություններ» հոդվածով նախատեսվել է անհրաժեշտ չափով ծախս:

«Տեղեկատվական ծառայություններ» հոդվածի շրջանակներում նախատեսվում են թվային տպագրության ծառայություններ, ինչպես նաև տեղեկատվական թերթիկների, բուկլետների, հոլովակների պատրաստում և տարածում սպառողների իրազեկվածության մակարդակի բարձրացման նպատակով:

«Կառավարչական ծառայություններ» հոդվածով նախատեսվում է աուդիտի ծառայությունների ձեռքբերում:

«Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ» հոդվածի շրջանակներում նախատեսվում են լաբորատոր փորձագիտական ծառայություններ: Հաշվի առնելով շուկայական տնտեսությանը ու հատկապես ՀՀ-ում տնտեսության ճյուղային կառուցվածքին բնորոշ առանձնահատկությունները, այդ թվում՝ մի շարք ապրանքային շուկաներում համակենտրոնացման բարձր մակարդակը, վստահաբար կարող ենք ասել, որ իրականացվող հետազոտական աշխատանքների հրատապությունը և արդիականությունը կասկած չեն հարուցում: Ելնելով առկա իրողություններից, ինչպես նաև երկրի ու հասարակության զարգացման անհրաժեշտությունից՝ տվյալ փորձագիտական աշխատանքները անհրաժեշտություն են: Միաժամանակ, նույն տնտեսագիտական հոդվածով նախատեսվում է գնումների գործընթացի կազմակերպման և տարեկան հաշվետվության դիզայնի ծառայությունների ձեռքբերում:

«Մեքենաների և սարքավորումների ընթացիկ նորոգում և պահպանում» հոդվածով նախատեսված է Հանձնաժողովի ավտոմեքենաների նորոգման ծառայությունների ձեռքբերում: Ավտոմեքենաները սպասարկում են ամբողջ աշխատակազմին՝ անհրաժեշտություն առաջանալու դեպքում (գործուղումներ, հսկիչ գնումներ, դատարանի այցեր և այլն): Բացի այդ, նույն հոդվածի շրջանակներում պլանավորվում է այլ ծառայությունների ձեռքբերում, ինչպիսիք են Հանձնաժողովի կողմից շահագործվող էլեկտրական, պատճենահանող, համակարգչային սարքերի, օդորակիչների, հսկողության համակարգերի նորոգման և պահպանման ծառայությունները:

«Գրասենյակային նյութեր և հագուստ» հոդվածով ծախսերի պլանավորումը կատարվել է՝ հիմնվելով նախորդ տարվա փաստացի ծախսի վրա:

«Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր» հոդվածով ծախսերի պլանավորումը կատարվել է՝ հիմնվելով նախորդ տարվա փաստացի ծախսի վրա:

«Տրանսպորտային նյութեր» հոդվածով նախատեսվում է Հանձնաժողովի 4 ավտոմեքենաների շահագործման համար անհրաժեշտ նյութերի ձեռքբերում: Վառելիքի հաշվարկն իրականացնելիս հաշվի է առնվել պահեստում առկա բենզինի քանակը:

«Հատուկ նպատակային այլ նյութեր» հոդվածով պլանավորված գումարով նախատեսվում է իրականացնել հսկիչ գնումներ՝ տնտեսվարող սուբյեկտների մոտ «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի խախտումները բացահայտելու նպատակով:

**ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿՀԱՏՎԱԾՈՒՄ ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ**

1. ՈԼՈՐՏԸ

Հանձնաժողովը «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի շրջանակներում ապահովում է ազատ տնտեսական մրցակցությունը: Հանձնաժողովը համաձայն որդեգրված հրամայականի՝ ամրագրում է տնտեսական մրցակցության իրավիճակի վերլուծությունը, 2023-2025 թվականների ընթացքում իրականացվելիք մրցակցության պաշտպանության գերակա ուղղությունները, առկա հիմնախնդիրների հիման վրա սահմանում է ապրանքային շուկաներում մրցակցության խթանման համար անհրաժեշտ միջոցառումները, արդի պայմաններում մրցակցության խրախուսմանն ու զարգացմանն ուղղված կարգավորման մեխանիզմները: Ծրագիրն ապահովում է Հանձնաժողովի 2022-2024թթ. միջնաժամկետ ծախսային ծրագրի շարունակությունը:

2. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԹԻՐԱԽՆԵՐԸ

Հանձնաժողովը, համաձայն ծրագրային բյուջետավորման գործընթացի, յուրաքանչյուր տարի իրականացնում է 100 ուսումնասիրություն և լայն սպառման պարենային և ոչ պարենային նշանակության ապրանքների և ծառայությունների 5 շուկաների (ոլորտների) ուսումնասիրություններ: Ապրանքային շուկայի մրցակցային իրավիճակը գնահատող ուսումնասիրությունները սահմանում են ապրանքային շուկայի կառուցվածքը, կենտրոնացվածության աստիճանը, օրենսդրական խնդիրները և մրցակցությունը սահմանափակող երևույթները:

3. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԵՎ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանություն» ծրագրի շրջանակներում Հանձնաժողովի ոլորտային ծախսերի գերակա ուղղություններն են.

- Տնտեսական մրցակցության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների իրականացում,
- «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքում և մի շարք օրենքներում կատարված փոփոխությունների և լրացումների հիման վրա նորմատիվ իրավական ակտերի լրամշակում և նոր նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունում,
- Ապրանքային շուկաներում «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված չարաշահումների սահմանափակումը, կանխումը, արգելումը, ձեռնարկատիրության զարգացման նպաստումը,
- Միջազգային համանման կառույցներին ինտեգրվելը և փորձի փոխանակումը:

4. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾԱԽՍԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆԸ

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանություն» ծրագրի գծով Հանձնաժողովի 2022 թվականի հաստատված բյուջեն կազմում է 544269,6 հազ. դրամ: 2023-2025թթ. միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրով կանխատեսվում է համապատասխանաբար՝ 548685,1 հազ. դրամ (2023թ), 553641,5 հազ. դրամ (2024թ), 557843,5 հազ. դրամ (2025թ):